

ویژه کارکنان شهرداری ها و دهیاری ها و شوراهای اسلامی و روستا

عواقب ناشی از خشکی دریاچه ها به ویژه دریاچه ارومیه

* کاهش یا فرونشانی رسوبات و آلاینده‌ها؛ دریاچه و تالاب های کناری آن، رسوبات و آلاینده های منتقل شده به وسیله جریان رودها را جذب و از پراکنش گسترده آن در محیط جلوگیری می کنند.
* تثبیت مواد نمکی؛ دریاچه حجم بالایی از نمک های ورودی را در خود نگاه می دارد و از پخش آن ها در مناطق پیرامونی جلوگیری می کند. پس روی سطح آب باعث نمایان شدن پهنه گسترده ای از شوره زار می شود که در اثر فرسایش (بادی)، جابه جایی و ایجاد گردوغبار نمکی، به مناطق پیرامونی آسیب می رساند.

* جلوگیری از پیشروی آب شور؛ تالاب های کناری باعث تغذیه سفره های آب زیرزمینی می شوند و از پیشروی آب شور دریاچه جلوگیری می کنند. تالاب هایی که خشکیده شده اند چنین کارکردی ندارند.
* زیبایی منظر و چشم انداز دریاچه؛ چشم انداز دریاچه به آن زیبایی و جلوه خاصی بخشیده است. این چشم انداز زیبا به علت کاهش سطح آب و ساخت بزرگراه کلانتری، تحت تأثیر قرار گرفته و اکوسیستم دریاچه را دچار تحول نموده است.

عواقب ناشی از خشکی دریاچه ارومیه:

* دریاچه ارومیه هم از نظر تاریخی و هم از نظر سیاسی در منطقه، به عنوان یکی از سکونت گاه های پرتراکم کشور محسوب می شود. وجود دریاچه ارومیه و وجود قابلیت های انسانی و طبیعی در پیرامون دریاچه ارومیه موجب ایجاد شهرها و روستاهای متعددی در این منطقه شده است. اما با پایین رفتن آب دریاچه در سال های گذشته، این سکونت گاه ها با آسیب ها و مخاطراتی روبه رو بودند. اطراف دریاچه ارومیه ترکیبی از اراضی مختلف می باشد و اراضی کشاورزی بیشترین مساحت را به خود اختصاص داده است و بعد از اراضی کشاورزی، مراتع مرغوب و استپی گاه با درخت های پراکنده، درصد کل اراضی پیرامون دریاچه ارومیه را تشکیل می دهند. گسترش سدسازی بر روی رودخانه های ورودی دریاچه ارومیه به همراه تغییرات اقلیمی، استفاده بی رویه از آب های زیرزمینی، عدم استفاده از روش ها و الگوهای کشت مدرن و اجرای طرح ساخت بزرگراه در دریاچه، زمینه پس روی و خشکیدن تدریجی دریاچه را از فراهم ساخته بود.

* به مرور زمان با کاهش تراز سطح آب دریاچه، بخش هایی از قسمت های جنوبی دریاچه خشکید، غلظت نمک در آب دریاچه بالا رفت و رنگ مناطقی از سطح آب دریاچه قهوه ای شد، شوری شدید سبب کاهش تنوع زیستی دریاچه شد. گونه آبزی بومی دریاچه آرتیمیا اورمیا با بجز در دهانه رودخانه ها از تفریح (به خوشه نزدیک گشتن کشت) باز ایستاد و به تبع آن جمعیت گونه های پرندگانی که از آن تغذیه می کردند به شکل چشم گیری کاهش یافت. فلامینگوهای بزرگ و دیگر گونه های پرندگان مهاجر شامل پلیکان سفید، کاکایی ها و پرستوها و مرغابی ها که در جزایر دریاچه زادآوری می کردند، ناپدید شدند. گوزن زرد ایرانی و قوچ ارمنی که در جزایر درون دریاچه تکثیر شده بودند نیز از شرایط خشکسالی آسیب دیدند و با خشک شدن اراضی پیرامون جزایر، حفاظت و پشتیبانی از آن ها نامقدور شد.

